

Lyngdal Kommune Arealplanen ID 202114

Vi har mottatt denne planen som nå er ute på høring og vil herved gi en uttalelse. Vi ga en uttalelse til planen i 2023 og følger nå opp den reviderte planen.

Styret i Jordvern Agder er rimelig godt kjent med arealene i sentrumsområdene i Lyngdal. Vi har nylig hatt befaring for å vurdere de enkelte arealene med tanke på: Jordas kvalitet, arrondering, mulighet for vanning og alle andre forhold som kan ha innvirkning på matproduksjon.

Jorda i de sentrumsnære områdene er stort sett av meget god kvalitet. Den er steinfri og tidlig klar for produksjon om våren. Jorda ligger i den gunstigste klimasonen, og har derfor meget stor verdi. Det kan dyrkes alt fra korn og poteter og grønnsaker til bær og frukt. Regjeringen har et mål om å styrke selvforsyningen, som nå er 39% til 50%. Arealene i Lyngdal har et potensiale til å øke produksjonen av poteter og grønnsaker. Dette kan gi et positivt bidrag til matvareberedskapen i landet. Men dette fordrer at disse verdifulle arealene blir tatt vare på for fremtidige generasjoner, og det blir lagt til rette for et bredt og godt landbruksfaglig miljø i kommunen. Disse arealene har også muligheter for å tilby god og trygg lokal mat.

I Norge har vi kun 3% dyrket mark, og vi ligger på bunnen i forhold til de fleste andre land. Det er derfor meget viktig å sikre disse arealene for framtida og helst øke dette slik at vi styrker matvareberedskapen i landet. Nå er det krig i Ukraina og alvorlig tørke i Sør-Europa. Dette fører til redusert tilgjengelighet av mat, og prisene har vært sterkt stigende. Det er derfor en viktig samfunnsak å ta vare på matjorda. Dyrkbar mark er også viktig å ta vare på. Den kan dyrkes opp når som helst, og det bør stimuleres til nydyrking.

Reservedrikkevannskilde (166)

Forslaget om å regulere Prestneset til reservevannkilde er et sterkt inngrep i landbruket ved at det ikke blir tillatt med beiting og gjødselspredning i området. Driften av Prestegården vil da bli sterkt truet samtidig som mye jord på Bringsjordneset også blir sterkt berørt. Det tradisjonsrike Dyrskue vil også bli berørt ved at forurensing ikke kan tillates. Kommunen har store drikkevannskilder i område Augland til Kinnungsland. Vi vil anbefale å vurdere disse mulighetene nærmere også med tanke på en utbygging på Bergsakerheia (76) til boligområde. Men også forslag 18 Tuen, forslag 54 Romskogen og 127/P5 Skomraklia bør alle reguleres til boligbebyggelse.

Stortinget har nylig redusert grensen for tillatt nedbygging til 2.000 da pr år, og regjeringen har ved flere anledninger oppfordret kommunene til å tilbakeføre regulert dyrket mark til LNF. Den foreslåtte planen legger opp til å legge beslag på en alt for stor del av den nasjonale rammen for nedbygging.

Tiden for boligbygging på dyrket mark er forbi. Det kan se ut som at administrasjonens anbefalinger gjennomgående ikke ivaretar dyrket/dyrkbar mark ved å konsekvent fraråde forslagene om boligbygging på fjell.

Lyngdal Kommune har mange arealer i nær tilknytning til sentrum som har gode solforhold, utsikt og nær drikkevannskilder som f. eks Bergsakerheia. Vi oppfordrer Lyngdal Kommune til å sette i gang en utbygging her så snart som mulig for å avlaste presset på dyrket mark.

Mange kommuner har fulgt oppfordringen, og vi ser at Lyngdal Kommune også foreslår noe areal tilbakeført til LNF. Likevel ser vi at 59 teiger dyrket mark ikke er foreslått tilbakeført til LNF. Dette mener vi er veldig uheldig. Vi støtter uttalelsen fra Lista og Lyngdal Bondelag der de går inn i detaljene i hver enkelt teig som må tilbakeføres til LNF.

VI har notert oss innspill nr. 5 Gullknuden, 8, 9 Herdalslia, 10 Monoddveien, 12 Lyngdal Camping ulovlig anlagt og kan ikke tillates, 13 Ytre Berge, 14, 15 Rosfjordveien, 19 Skoletomt bak karosserifabrikk, 21 Agnefest, 22, 26, 28, 30 Ny jord Herdalen, 34 Moneveien, 35, 38 Kvaviksletta, 39a ,44, 50 Steintomta, 77 Bergesletta, 116 Rosfjord Navaråsen, 119 Hamran Dette er arealer som er verdifulle for matproduksjon. Vi vil spesielt framheve Kvaviksletta og Bergesletta er store sammenhengende arealer som må forbeholdes matproduksjon og ikke bygges ned bit for bit. Forslaget om kanal mellom Kvavik og Rosfjord vil vi sterkt fraråde som også er i tråd med Statsforvalterens standpunkt.

Flytting av jord er ikke ønskelig da jordkvaliteten blir svekket, og vil ikke gjenvinne sin kvalitet på mange år. Likevel kan det være en nødløsning når det er vedtatt en nedbygging av et areal. Det må da lages en jordplan slik at jorda blir flyttet på en skånsom måte til et nytt areal for ny matproduksjon. En avgift for nedbygging av jord kan være en god løsning, hvis avgiften øremerkes til nydyrking. Vi går imot opsjonsavtaler ved kjøp av jord.

Flere av de politiske partiene i Lyngdal har gode formuleringer om bevaring av dyrket mark i sine partiprogrammer. Vi forventer at politikerne tar dette på alvor og vedtar en nullvisjon for nedbygging av dyrket mark slik som mange andre kommuner på Sørlandet har vedtatt.

Konklusjon:

Vi kan ikke godta ny reservedrikkevannskilde legges til Prestneset.

Vi kan ikke godta at planen innebærer å bygge ned store jordbruksarealer.

Lyngdal Kommune har bygd ned altfor store verdifulle jordbruksarealer i de senere år og vi henstiller til kommunen å føre en streng jordvernpolitikk

Med hilsen

JORDVERN AGDER

Gunnar Hangeland

leder